

זמני השבת
אוסק: ירושלים

הדלקת הנרות: 18:55
מוצאי שבת: 19:57
רביתו תם: 20:46

זמני השבת
אוסק: אלעד וב"ב

הדלקת הנרות: 18:51
מוצאי שבת: 19:59
רביתו תם: 20:43

מוסף ב-7000 עותקים בכל הארץ
פרשת "ראה" - גלין מס' 181

שנה ו' - עלון דו שבועי העלון טעון גניזה אין לקרוא בשעת התפילה! טל' המערכת: 03-9094245

לרכוש שעון מזהב?!"...
תגובתו של הרב היתה מדהימה: באצילותו המופלאה מיהר לשלוח מעל זרועו את שעון הזהב שלו (שהיה נראה ממש כחדש), "קחי נא את השעון שלי. אותו תתני מחר לארוסך". גם אילו היה מסתיים כאן הסיפור, היה די בכך כדי ללמוד כיצד נראים מנהיגי ישראל האמיתיים. אולם המעשה טרם נגמר:

כעבור מספר שעות, כאשר עמד הרב לשוב לביתו, חשב לעצמו, 'הרי הרבנית בודאי תשים לב ששעון הזהב שקנתה עבורי נעלם. מה אומר לה, כיצד אוכל להסביר שוויתרתי על השעון היקר כל-כך'. מה עשה הרב? נכנס אל חנות תכשיטים גדולה במרכז הקניות המקומי, וביקש מהמוכר לרכוש שעון זהב חדש. הוצגו לפניו מספר שעונים, ונטל לידיו את השעון הדומה ביותר לשעון הקודם שלו.

ניגש הרב אל המוכר, והתחיל מונה את שטרות הכסף על מנת לשלם. לפתע נשמע קולו של המוכר: "יתין כבודו כמה רגעים בבקשה. מיד נשוב אליך". פנה המוכר למשרד החנות, וכעבור כמה רגעים ניגש אל הרב אדם בלבוש מכובד, ומציג את עצמו כמנהל החנות. האיש לחץ בחום את ידי הרב, ובידו ב'מזל טוב'. "על מה ולמה?", תמה הרב. השיב האיש: "אינך צריך לשלם מאומה עבור השעון היקר!... כבודו הוא הקונה המיליון בחנות!... בטח שמעת על המבצע הגדול שלנו!..."

הרי לנו השגחה פרטית מופלאה המלווה את עבדי ה'. ברוך המשלם שכר טוב ליראיו.
(והערב נא)

"הַשִּׁמּוֹר לָךְ פֶּן יִהְיֶה דִּבְרִי עִם לִבְךָ בְּלִיעֵל לְאֹמֶר קִרְבָּה שְׁנֵת הַשְּׂבִיעִי שְׁנֵת הַשְּׂמִינִי וְרַעְיָה עֵינֶיךָ בְּאַחִיךָ הָאֲבִינִי וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עֲלֶיךָ אֵל ה' וְהָיָה בְּךָ חֲטָא" (טו. ט).

הקשה הגאון רבי מנחם מנדל קרענגיל מקראקא, בעל "דבש וחלב": למה טורח הכתוב להדגיש שאם לא יקיים מצוה זו, הרי "והיה בך חטא", והלא בכל המצוות - אם אינו מקיים, יש בו חטא?

והוא מביא יישוב נפלא, שאותו שמע מיידו, הגאון מוהרש"א פרנקל תאומים, אב"ד פאדגורצ: ידוע המעשה המובא בגמרא בבבא בתרא (דף י'): "שאל טורנוסרופוס הרשע את רבי עקיבא: אם אלוהים אוהב עניים הוא, מפני מה אינו מפרנסם? אמר לו: כדי שניצול אנו בהן מדינה של גהינום. אמר לו: אדרבה, זו שמחייבתן לגהינום, אמשול לך משל, למה הדבר דומה? למלך בשר ודם שכעס על עבדו וחבשו בבית האסורין, וצוה עליו שלא להאכילו ושלא להשקותו, והלך אדם אחד והאכילו והשקהו, כששמע המלך לא כעס עליו? ואתם קרויים עבדים, שנאמר: 'כי לי בני ישראל עבדים'. אמר לו רבי עקיבא: אמשול לך משל, למה הדבר דומה? למלך בשר ודם שכעס על בנו וחבשו בבית האסורין, וצוה עליו שלא להאכילו ושלא להשקותו, והלך אדם אחד והאכילו והשקהו, כששמע המלך לא דורון משגר לו? ואנו קרויים בנים, דכתיב: 'בנים אתם לה' אלוהים". הרי לנו שמה שאנו קרויים בנים להקב"ה, זהו המחייב לתת צדקה.

ענין דומה אנו מוצאים לגבי תשובה, שמה שמועילה תשובה הרי זה משום שאנו נקראים בנים למקום, ואב שמחל על כבודו - כבודו מחול, ואילו אומות עולם נקראים עבדים, ומלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול, ולכן לא מועילה תשובה באומות העולם.

זו כוונת הפסוק שלפנינו: "ורעה עינך באחריך האבין", וממילא תעלים עיניך מן הצדקה משום שתאמר שזהו נגד רצון הקב"ה שעשאו עני, ואם כן - הרי אתה מחזיק אף את עצמך לעבד, ולא לבן, ולפי לא תועיל גם תשובתך, וממילא "והיה בך חטא"...

(כמוצא שלל רב)

"אֵת הַבִּרְכָּה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל מִצְוֹת וגו' וְהִקְלָלָה אִם לֹא תִשְׁמְעוּ וגו'" (יא. כז-כח).

יש להבין מדוע בברכה נאמר "אשר" ובקללה נאמר "אם"?
עוד צריך ביאור, הרי בברכה נאמר רק תנאי אחד אשר תשמעו וגו', ואילו בקללה נאמרו הרבה תנאים אם לא תשמעו וסרתם מן הדרך וכו', ללכת אחרים אלוהים אחרים וגו'.

ביאר בספר "מעגלי צדק", שהרי אמרו חז"ל בגמרא בקידושין (דף ט.) מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה ומחשבה רעה אין מצטרפת למעשה, ובגויים להיפך. וכתב המהרש"א טעם הדבר כיון שהולכים אחר חזקה. ישראל מוחזקים שיעשו את המצוה ולכן מצרפים מחשבה למעשה, ובעבריה מוחזקים שלא יעשו, ובגויים להיפך.

והנה אמרו חז"ל במדרש משלי (פרק י'), שבשעה שהחכם יושב ודורש והעם שומעין, באותה שעה הקב"ה מוחל ומכפר עוונותיהם של ישראל. היינו בזה ששומעים לדברי החכם האומר דברי כיבושין ומקבלים על עצמם לקיים את דבריו, אף אם בסוף אינם מקיימים, מ"מ באותה שעה נמחלו עוונותיהם, בזכות השמיעה והקבלה דהוי כמעשה.

לפי זה מובן היטב, בברכה נאמר "אשר תשמעו אל מצות" ללא תנאים, באופן וודאי, שהרי על השמיעה והקבלה לבד כבר יגיע להם הברכה אף אם נזדמן אח"כ שלא קיימו את קבלתם כמעשה. משא"כ בקללה "אם לא תשמעו" ועם תנאים, שהרי בעשיית עבירה רק כאשר לא ישמעו ויעשו בפועל הרע, רק אז יענשו.

(אוצרות התורה)

"כִּי יִרְחִיב ה' אֵת גְּבוּלְךָ פֶּאֶשֶׁר הַדֶּבֶר לָךְ וְאִמְרַתְּ אֲכָלָה בְּשֹׂר" (יב. כ).

מובא תוספתא בערכין (פרק ד): "אמר ראב"ע מי שיש לו מאה מנה אוכל ליטרא בשר בכל יום".

וצריך ביאור, מהו חשבון "מאה מנה" דווקא שיחשב להרחבת גבול ולא פחות מזה.

ויש לפרש על פי מה ששינו (פאה פ"ח מ"ח) **מי שיש לו מאתיים זוז לא יטול מן הצדקה,** וכתב המרדכי (פ"ק ב"ב) שהטעם הוא משום ששיערו חכמים שזה שיעור הוצאה של אדם על מזונות ומלבושים לו ולאשתו.

נמצא שלאיש אחד שיעור פרנסתו לשנה מאה זוז - שהם מנה אחד (מחצית משיעור מאתיים זוז הדרוש לזוג). ולפי זה, שיעור פרנסת כל ימי האדם, שהם שבעים שנה - שבעים מנה.

ומובן מאליו ששיעור זה הוא בצמצום ובדחק, אלא שאין עליו ליטול צדקה. והנה, בספרי על הפסוק "כי ירחיב ה' אלוהיך את גבולך כאשר דיבר לך", אמרו: "מה דיבר לך" - את ארץ קיני וקניזי וקדמוני". והיינו, כי האבות ירשו רק ארץ ז' עממים, וכשירחיב ה' את גבולו יהיו כל עשרה העמים בכלל ארץ ישראל.

הרי למדנו שפירושה של "הרחבה" הוא משבעה לעשרה. נמצא אם כן, ש"מאה מנה" ביחס ל"שבעים מנה" הרי זו "הרחבה".

לפי זה מבואר מה שאמרו "מי שיש לו מאה מנה", שהרי הוא בכלל "כי ירחיב ה' את גבולך", ולכן אוכל ליטרא בשר בכל יום.

(טללי אורות)

"כִּי תִתֵּן תְּתַתֶּנּוּ אֶת יָדְךָ לוֹ" (טו. ח).

מעשה מרתק מסופר על הגאון רבי אהרון פפויפר זצ"ל, רבה של יוהנסבורג. אל בית מדרשו של הגאון הגיע נערה, ובקשה לדבר לכמה רגעים עם הרב. התייפחה הנערה בבכי והחלה מספרת: "מחר בערב אמורה אני להתארס, וטרם קניתי לאירוסיו שעון זהב. אין ברשותי אפילו פרוטה לפרוטה, והיאך אוכל

יש לקרוא את החסויות לאחר השבת

המכון לסת"ם
עבודות הקודש
מכירת ס"ת, תפילין,
מזוזות וכל צרכי הסת"ם.
פול: 054-8484945 רפאל ש.

AP
HAIR DESIGNER
מעצב השיער - אסי פרץ
בתיאום מראש: 052-626 53 92

ד"ר שמואל
התקליטן רפאל חכמון
פול: 052-2567240

הדקל
עבודות גמר ושיפוץ
משרד: 03-9734447
אתר: www.hadekel.com

שרוליק קרויזר
המרת מט"ח וצ'קים
סניף ר' יהודה הנשיא 33
סניף נחלת יצחק
נייד 050-6379544

י. גוזי חשמלאי ותקשורת
מס' 1 בעיר
יוצא במבצעים והנחות
על כל סוגי עבודות החשמל
והתקשורת בבתי
וכן תיקוני מכשירי חשמל ביתיים.
להזמנות: 050-5466717
גזור ושמור לעת הצורך ותזכה להנחה!

הרבנית ממתינה בחוץ".
בפינת חצר בית המדרש המתונה הרבנית לבעלה כשכולה נרגשת, "עליך לסור עימי לביתנו בדחיפות", וסיפרה לו את המתרחש.
אך הרב הצביע בידו על בית המדרש ואמר: "יודעת את את מנהגי מימים ימימה. עד חצות אינני יוצא מדלתות הישיבה ורק לאחר מכן, במידת הצורך, נפנה אני לטפל בענייני העסק".

האשה חזרה ואמרה: "הרי את רוב העסקה כבר סיכמתי ובכך שתתפנה למספר דקות לסגור עסקה משתלמת זו, נוכל להרוויח סכום שיחזיר לידינו את ההשקעה הגדולה, ואף יתן בידך את האפשרות ללמוד ולהנות בתורה במשך כל היום ללא טרדות והפרעות". אך הרב עמד על שלו. פנתה הרבנית לביתה והודיעה לערבי: "לצערך, תאלץ להמתין עד חצי היום".

הערבי, שמיהר לדרכו, ניסה לשכנעה שוב, ומשלא נענה היטיב את ה"כפיייה" על ראשו, עלה על גמלו וכשפניו עוטות ארשת תמיהה וכעס פנה לדרכו.
בחדר הבית עמלה האשה להחזיר את ארגזי הסחורה למקומם בלב כבד ופנתה להכין את ארוחת הצהריים. כששב הרב לודמיר לביתו, שאלה אותו: "וכי לא כדאי היה להפסיק שעה קלה מלימודך, ולהרוויח בכך סכום כה גדול שיניח לך ללמוד בראש שקט במשך תקופה ארוכה?"

שמע הרב את דבריה והשיב: "אמנם אמת הדבר, על ידי עסקה זו הייתי מרוויח כמה חודשים של לימוד ללא טרדות, אך בפעם הבאה שהיתה מזדמנת לפני עיסקה "דחופה" בשעת הלימוד, שוב הייתי מפסיק מלימודי, שהרי היצר הרע היה בא וטוען לפני: "וכי מה שונה מקרה זה, מהמאורע שנקלעת אליו לפני שבועות מספר?" וכך, עם הזמן הייתי פוסק פעם אחר פעם מלימודי ומפסיק בכך את תורתי. על כן, העדפתי שלא להחמיץ את לימוד התורה בפעם זו ולהמשיך בקביעות ללא הפסקה את עסקי בתורה".

היה זה לקראת ערב. שוב ניצבה האשה בחלון ביתה, ולאור דמדומי חמה ראתה את שיירת הגמלים צועדת שנית אל ביתה. "הבט!" קראה לבעלה, "הנה ה"אפנדי"!" "אלוקיכם אוהב אתכם" הסביר הערבי כאשר התקרב, "שנים רבות אני עושה את דרכי במדבריות, ובסופה עזה שכזו לא נתקלתי מעולם. אפילו גמלי הנועזים לא עמדו בכך וניסו למצוא מקום מסתור במדבר החשוף.

לא נותרה לי כל ברירה ופקדתי על משרתי להסב את פני השיירה אחורנית, ואם אני כבר כאן, ודאי אשוב לקנות את הסחורה".

הרבנית ובעלה הוציאו שוב את ארגזי הסחורה אל החצר, וכשהם מסובים על כוסות קפה מהבילים רקמו את המכירה והביאו לידי גמר.

עסק זה שהניב רווחים יפים העמיד את ביתו של הרב לודמיר על גלגיו, ובנה את הבסיס הכלכלי של משפחת לודמיר לדורותיה.

לא פעם עומד נסיון בפני הלומד, בדמות אירוע המתקיים בשעת השיעור היומי, או פגישה עסקית שאם ישתתף בה יפסיד את לימודו הקבוע, אך אם אדם גומר ביעצותו שהוא אינו מפסיד את לימודו התמידי ויהי מה, זוכה הוא שיסתדרו הדברים מעצמם. לפתע יגלה שלא אירע דבר בכך שהגיע לאירוע בשעה מאוחרת קצת, ואדברו עוד הרוויח מכך, הפגישה שבה תלו תקוות כה רבות התאפשרה בזמן אחר ולא זו בלבד שזכה עקב כך בנקודת פתיחה טובה יותר למשא ומתן וכך הלאה. יתן ה' שיתקיימו בנו דברי התפילה "ונשמח בדברי תורתך ובמצוותיך לעולם ועד". (אמונה שלמה)

אשה שהדליקה נרות וכבו מהרוח, האם תחזור ותדליק?

חיובא, וצריך לכבות ולחזור ולהדליק. ע"כ. ומבואר דגם בנר שבת הדלקה עושה מצוה. אלא דלענין זה אף שכ"פ בבן איש חי (נר פה אות יד), כבר ביארנו בילקו" (שבת א' מהדק"ק עמוד קפו סעיף גט), וכן לקמן סעיף ק"ו דאם האשה חולה מותר להביא אצל מטתה את הנרות שתדליק, ויעבירו הנרות למקומן. וכ"כ בחזון עובדיה שבת א' עמוד רד). מ"מ יש מצוה גם שהנר יהיה דלוק בשעה סעודת שבת.

ובזה אתי שפיר מאי דלדידן אין לברך אחר ההדלקה, אף שהמצוה נמשכת להיות נר דלוק על שלחנו, ולכאורה דמי למזוזה, והרי במזוזה יש שכתבו שאפשר לברך גם אחר זמן מקביעתה, אך בנר שבת אבי' דינים, כבוד שבת, וזה מקיים בעת ההדלקה, ומטעם זה נר דלוק צריך לכבותו ולחזור ולהדליק, ובהו שייך דין עובר לעשייתו, ויש עוד דין נוסף של עונג שבת, שהנר נהיה דלוק בביתו. ואין לנו שום הכרח לחדש שתיקנו ברכה על הדין השני לבדו. ועוד, שאחר שמצינו בשבולי הלקט להדיא שהמברכת אחר ההדלקה מברכת ברכה לבטלה, חזין שלא החשיב את מצות נר שבת כמצוה נמשכת. לענין שיהיה אפשר לברך אחר ההדלקה, כל זמן שהנר דלוק, ובלא"ה גם גבי מזוזה אף שבוש"ת יביע אומר ח"ח כתב שיקול לברך גם אחר שקבע המזוזה, מ"מ בספר חזון עובדיה על הלכות חנוכה (דיני ברכות הדלקת נר חנוכה הערה ד), הביא תשובת רבינו אברהם בן הרמב"ם, בספר המספיק לעובדי ה' (עמוד רלה) שכתב, דמי ששחט או שקבע מזוזה בלי ברכה, אינו יכול לברך אח"כ. ע"ש. וא"כ קושיא מעיקרא ליתא.

ומה שכתבנו שלא תחזור לברך, פשוט הוא. וכ"כ בשמירת שבת כהלכתה ב' (עמ' מג). (ילקוט יוסף שבת, מהדורת אלקיים, חלק שני, עמ' מ, ע"ש)

היכן כתב רש"י "הא למדת שאין זה עולמו של יובל?"

העלון מוקדש להצלחת שלום אפל ורפי בן טינו מגזי' וכל משפ', אילה בת פורן שושנה וכל משפ', שמעון בן דבורה שירה ושרין תהילה בת שרה אורלי הי"ו, מיכאל (מיקי) אפל הי"ו בן שמעה, ישי ארז הי"ו וכל משפ', עמוס בן מזל הי"ו, איתמר (תומר) בן אביגיל הי"ו, יצחק בן לבנה הי"ו ולימור בת מרים תחי', ישי בן אורנה וישי בן אילה הי"ו. זיווג הגון והצלחה לפנתס הי"ו בן אביגיל תחי'. לרפואת סעידה בת סאלם תחי', מיכל בת אסתר תחי', יעל ג'ולי בת איווט פורטונה תחי'. שושנה פורן בת טווס בתושח". לע"נ מוסא בן יחיא ואהרון בן יחיא אהפל ז"ל, מאיר אהרון ז"ל בן עישה הי"ו, תמר בת זוהרה ע"ה, יעל בת רבקה ע"ה, עדיה ע"ה בת סיון תחי'.

חידה לשבת

פטרונות בשל המערכת, פרס נספי בטכום נאה לזוכה בהגרלה. למתקשרים לפתור את החידה, לא להתקשר ביום שיש אלא מנוח"ש, לאחר זמן ר"ת בלבד.
ניתן לקבל את העלון במייל ramilr@ccc.net.il
הערות והארות, תרומות ובקשות להפצת העלון יתקבלו בברכה בשל" 03-9094245.
שם הזוכה בהגרלה לפרשת "ואתחנן":
שלמה פנחסי אלעד

לנדאו
לנדאו
סניף רבי עקיבא 123 ב"ב
טל: 1599-550-880

אביב פון
חנות הפאלאפונים שלך באלעד
כל סוגי הפאלאפונים,
מטענים, נגנים ואוזניות.
רח' רשב"י 23 (מול נחלת יצחק), אלעד.
טל: 050-534-4000

ברכת מזל טוב
לבה"ח יעקב מדר הי"ו
לרגל נישואיו בשעתו.
שיזכה להקים בית ואמן בישראל
על אדני התורה והיראה!

מערכת העלון מאחלת לכל הבחורי הישיבות המסולאים מפז ולאברכי המשי
זמן אלול' פורה ומוצלח, בו תעשו בע"ה חיל בלימוד התורה!